

## POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M. G.

przeciwko A. S.A. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 września 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 17 maja 2019 r., sygn. akt VI ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Powód M. G. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 maja 2019 r., którym - na skutek jego apelacji - zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 9 maja 2017 r., oddalający powództwo przeciwko A.. S.A. z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 219 800 zł poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 109 900 zł i oddalenie apelacji w pozostałej części.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

W niniejszej skardze oparto się na przesłance wskazanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., podnosząc, że oczywista zasadność skargi wynika z:

1. naruszenia art. 5 k.c. poprzez zastosowanie go w celu obniżenia należnej kwoty zadatku;
2. naruszenia art. 394 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że przesłanką zapłaty zadatku w podwójnej wysokości jest wykazanie przez uprawnionego szkody wynikającej z niewykonania umowy przez jedną ze stron;
3. naruszenia art. 378 § 1 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nierozpoznanie w pełni zarzutów apelacji i nieodniesienie się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do skutków „zasady czystych rąk” odnoszącej się do wykładni art. 5 k.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Przy tym przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK

189/15, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurystyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Przedstawienie tej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania nie odpowiada powyższym wymaganiom w zakresie każdej z wymienionych przyczyn oczywistej zasadności. Naruszenie art. 5 k.c. nie może być samodzielną podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście zasadnej, ponieważ jako przepis zawierający liczne klauzule generalne nie podlega jednolitej i ścisłej wykładni, lecz pozostawia sądowi rozstrzygającemu sprawę pewien luz decyzyjny, ograniczony zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Naruszenie takiego typu przepisu mogłoby uzasadniać przyjęcie skargi do rozpoznania jako oczywiście zasadnej tylko, gdyby sąd meriti dokonał wykładni oczywiście sprzecznej z zasadami logiki czy doświadczenia życiowego albo ze sposobem rozumienia występujących w nim klauzul generalnych jednolicie sformułowanym w orzecznictwie. Jeżeli zaś wykładnia tego przepisu prowadziła do powstania znacznych wątpliwości, wymagających szerszej analizy jurystycznej, to za przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania należałoby obrać art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 lub 2 k.p.c.

Z kolei argument dotyczący art. 394 § 1 k.p.c. nie może się ostać, ponieważ nie opiera się na treści uzasadnienia zaskarżanego wyroku. Sąd Apelacyjny podniósł bowiem okoliczność braku wystąpienia szkody po stronie powoda jako jeden z argumentów przemawiających za zastosowaniem art. 5 k.c., powołując się na odszkodowawczą funkcję zadatku w obrocie prawnym. Nie wyraził zaś żadnych opinii dotyczących przesłanek art. 394 § 1 k.p.c.

Natomiast wywód dotyczący naruszenia 378 § 1 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. jest całkowicie nietrafny, ponieważ to właśnie rozpoznanie zarzutu nieprawidłowego zastosowania art. 5 k.c. doprowadziło do wydania w drugiej instancji wyroku reformatoryjnego na korzyść powoda.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

jw